

... Πάτερσων και οι νεαροί του σύντροφοι αμέσως θα έπεδιόζοντο. Έκεινο το βράδυ ήτο άργα πλέον, — έννέα ή ώρα. Άρα εξημέρονα, θα επήγαιναν εις τον λιμενίσκον Φάρμαρ.

Αυτό λιγάκι τους απέγοήτευσε, δότι όλοι ήλπιζαν ότι θα έπερνούσαν εκείνην την πρώτην νύκτα μέσα στο καράβι, χωμένοι εις τα κρεβάτια, που είναι βλαμένα τό έχω επάνω στ' άλλο «σαν τά συρτάρια του κομπού» — έλεγεν έκείνος ό κατεργάρας Τωνής Ρενώ, — και τί ώραία θα έκοιμώντο μέσα σ' εκείνα τά συρτάρια!

Έπρεπεν όμως ν' αναβάλουν την επίβίβαση διά τό πρωί. Έν τούτοις, έσπευσαν από τό βράδυ ό Λουδοβίκος Κλωδιών και ό Τζών Χόδερτ νά συμφωνήσουν μ' ένα λεμβούχον, και αυτός ανέλαβε νά τους μεταφέρη με την λέμβον του εις τό άγκυροβόλιον του «Γοργού».

— Α! ανέκραξεν εκείνην την στιγμήν ό Τωνής Ρενώ, όστις, καθώς και οι λοιποί, ήσαν παρόντες εις την συμφωνίαν αν επήγαιναμε τώρα, ίσως ό «Γοργός» νά σήκονε την άγκυραν από τό απόψε...

— Μην το πιστεύετε, μικρέ μου κύριε, διέκοψεν ό λεμβούχος. Είνε άδύνατον νά σαλπάρη, και ποιάς ζεύρει αν αύτή ή κά λ μ α δέν βασταξή ακόμα μερικές ήμέρες!

— Αύτης της γνώμης είσθε, κύριε ναυτική; ήρώτησεν ό κ. Πάτερσων.

— Πολύ τό φοβούμαι...

— Λοιπόν, εν τοιαύτη περιπτώσει, εξηκολούθησεν ό κ. Πάτερσων, προτιμότερον είνε ίσως νά εγκατασταθώμεν εις κανέν ξενοδοχείον της Κόρκ ή της Κουίνσταουν, περιμένοντες νά πνεύση εύνουλός άνεμος διά νά γεμίση τά πανιά μας...

— Ω! κύριε Πάτερσων... κύριε Πάτερσων!... ανέκραξεν ό Μάγνος Άνδρες και μερικοί άλλοι, οι όποιοι δέν ήμπούσαν νά συγκρατηθούν.

— Και όμως... φίλοι μου...

— Ηρχισαν την συζήτησιν, και τό αποτέλεσμα αύτης ήτο νά μεταδοθών εις έν ξενοδοχείον της προκουμαίας. Έκει έξήγησαν δωμάτια, έκοιμήθησαν αναπαυτικά, και τό πρωί, αφού έκαμαν τό πρώτον πρόγευμά των, με τσάι και σάντουιτς, έμδηξαν εις την βάρκαν.

Έκείνην την όραν ή όμίχλη είχε διαλυθή, και μόλις επροχώρησεν έν μίλι ή βάρκα, ένεφανίσθη ό όρμισκος Φάρμαρ μετά την κμπήν ένός άκρωτηρίου, τό όποιον τόν έκλειε προς βορράν.

— Ό «Γοργός»!... έφώναξεν ό Τωνής Ρενώ, δεικνύων τό μόνον σκάφος, τό όποιον τότε εύρίσκετο εις έκείνο τό άγκυροβόλιον.

— Μάλιστα... μικρέ μου κύριε, ό «Γοργός»... απήντησεν ό λεμβούχος. Δαμπρό καράβι, σές βεβαιώ!

— Σάς είνε γνωστός ό πλοίαρχος Πάξτων;... ήρώτησεν ό Λουδοβίκος Κλωδιών.

— Δέν τον γνωρίζω, διότι σπανίως βγαίνει έξω. Άλλά τον θεωρούν εξαίρετον ναυτικόν, και έχει πολύ καλό πλήρωμα.

— Τι εύμορφ τρικάρτο!... έλεγε κ' εξαγάλει ό Τωνής Ρενώ, και τόν θαυμασμόν του συνεμερίζετο πληρέστια ό σύντροφός του Μάγνος Άνδρες.

— Είνε σωτή ήθλαμηγός!...

Μετά έν τέταρτον της ώρας, ή βάρκα έδενε δίπλα εις την δεξιάν σκάλαν του «Γοργού». Γνωρίζομεν πώς έγινεν ή επίβίβασις και πώς ό Χάρρης Μάρκελ έδέχθη τούς ταξειδιώτας με τό όνομα του πλοίαρχου Πάξτων. Κατόπιν, ό Τζών Κάρπεντερ, υπό την ιδιότητα του ναυκλήρου, προσέφερε τάς υπηρεσίας του και έπρότεινε εις τούς επιβάτας νά τους όδηγήση εις τό καρρέ, όπου ήσαν έτοιμες αι καμπίνες των.

Προτήτερα όμως, ό κ. Πάτερσων έθεώρησε καθήκόν του νά επιδαψηλεύση νέας φιλοφρονήσεις εις τόν πλοίαρχον. Έλογίζετο εύτυχής — έλεγε — διότι ή κυρία Κήπλεν Σέιμουρ ένεπιστεύθη την τύχην του όμίλου των νεαρών έκδρομών της εις κυβερνήτην τόσον διακεκριμένον και άπολαμβάνον φήμης τόσον έξοικιστόν άνα τόν ναυτικόν κόσμον... Βιβαίως, αφού έκαμαν τό τόλμημα ν' αναγκαλεύσουν τούς κόλπους της Θετιδος, έξείτιθεντο εις κινδύνους όπωσδήποτε... Άλλά με τόν πλοίαρχον Πάξτων, με πλοϊον όπως τόν «Γοργόν», και με πλήρωμα τόσον έμπειρον, ήμπορούσαν νά περιφρονήσουν την μήνιν του ένοσίχθονος Ποσειδώνος...

Ό Χάρρης Μάρκελ έμνε ψυχρός, άπαθής, έμπρός εις τό έχειλισμα έκείνου των φιλοφρονήσεων. Περιωρίσθη ν' απαντήση, ότι οι ναύται του και αυτός θα έκαμαν ότι επερνούσε από τό χέρι των διά νά μείνουν έντελώς εύχαριστήμένοι οι επιβάται του «Γοργού» από τό ταξειδί των.

Έπρόκειτο τώρα νά έπιτεφθούν τό πλοϊον από τές κουτσες έως τά πόμολα», — όπως έλεγεν ό Τωνής Ρενώ, που έγνωρίζε μερικους ναυτικούς όρους.

Έννοείται ότι αύτή ή επίσκεψις είχαν άπειρον ένδικέρον διά τούς ήρωάς μας. Τάχξ δέν ήτον ή κατοικία των τό πλοϊον, ή κλωτή θερινή διαμονή των διά τρεις μήνας;...

Έπισκέφθησεν έν πρώτοις τό καρρέ, όπου ήτο στερεωμένη ή τράπεζα του φαγητού εις τό μέσον, με τούς καναπέδες του που είχαν κινήτα έρεισίνωτα, με τές κρεμαστές λάμπες, με τά διάφορα έργαλεία τά κρεμασμένα εις τό μέρος εκείνο του ίδιου του επιδρόμου, τό όποιον κατέ-

βαινεν έως τό μέσον της τραπεζης και έπειτα την έπερνούσε καθώς και τό πάτωμα, διά νά στερεωθή εις τόν πυθμένα του σκάφους, — με τόν ηχιλιδωτόν φεγγίτην του, από τόν όποιον έμβρινε φώς πολύ, με τόν μπουφέ του, όπου τά πιάτα, αι μπουκάλες και τά ποτήρια ήσαν τελείως εξασφαλισμένα από τό παρακύλισμα και τό σκαπανέβασμα του σκάφους.

Κατόπιν ήνοιγοντο έκατέρωθεν οι θαλαμίσκοι των επιβατών με τές κουκέτες των, τούς νιπηράς των και τά τραπεζάκια των. Είχαν όλοι από μίαν παραφωτίδα με στρογγυλά φακοειδή φαλά, άνοιγομένη εις τό τοίχωμα του επιστέγου. Έκει δινεμύθησαν κατ' εθνότητα οι άριστοί, — άριστερό μέν, ό Ουμβέρτος Πέρκινς και ό Τζών Χόδερτ εις τόν πρώτον, ό Ρογήρος Χινσαϊλ μόνος εις τόν δεύτερον, ό Λουδοβίκος Κλωδιών και ό Τωνής Ρενώ εις τόν τρίτον, δεξιό δέ, ό Νιλς Χάρμπε και ό Άξελ Βίκμπορν εις τόν τέταρτον, ό Άλβέρτος Λούδεν εις τόν πέμπτον, και ό Μάγνος Άνδρες εις τόν έκτον.

Ό θαλαμίσκος του κ. Ορατίου Πάτερσων, αντίστοιχος πρής τόν θαλαμίσκον του κυβερνήτου, εύρίσκετο δεξιό της εισόδου του καρρέ, έφωτίζετο δέ με μίαν θυρίδα του έμπροσθίου τοιχώματος του μεσοστέγου, και ήτο λιγάκι εύρωχρότερος από τούς θαλαμίσκους των νεαρών συντρόφων του. Έν ανάγκη, ό κ. Πάτερσων ήμπορούσε νά λογισθή ως... υπάρχος του «Γοργού», και νά φορέση δύο γαλόνια εις τά μανίκια της ρεδιγκότας του.

Η προνοητική εκείνη κυρία Σέιμουρ τίποτε δέν είχε λησμονήση. Είς κάθε θαλαμίσκον ήσαν κρεμασμένες και από μίξ ναυτική κάπ ό τ α και τ σ ε ρ ά δ α με τό απαραίτητον κηρωτόν πανταλόνι. Έν περιπτώσει κακοκαιρίας, οι επιβάται ήμπορούσαν νά ένδυσθούν σαν θαλασσινοί σωστοί!

Άλλως τε, ό Τωνής Ρενώ και δύο τρεις άλλοι ήθέλησαν νά μεταμορφωθούν εις θαλασσινοίς μόλις επάτησαν εις τό πλοϊον. Άν έρωτούσαν όμως τί θα έκαμνεν ό κ. Οράτιος Πάτερσων, αύτός, πιστός εις τόν ύψηλόν πλιν, πιστός εις την μαύρην ρεδιγκόταν, πιστός εις τόν άσπρον λαϊμοδέτην, θ' άπεκρίνετο ότι έθεώρει άνάξιον του χαρακτήρος και της σοβαρότητός του, νά φορέση την ναυτικήν μπλουζαν και νά καλύψη την κεφαλήν του με τόν πατροπαράδοτον ναυτικόν κο ύ κ ο ν .

Άφου έπεσκεφθησεν τό καρρέ, και έβαλαν τάς άποσκευάς των έκαστος εις τόν θαλαμίσκον του, ήρχισεν ή επίθεώρησις του πλοίου, υπό την όδηγιάν του Τζών Κάρπεντερ. Επάνω εις τό κάσσο, τό ο ί α κ ο σ τ ρ ό φ ι ο ν (ρόδα του

τιμονιού) και ή πυξιδοθήκη άπασχόλησαν ιδιαιτέρως τόν Μάγνον Άνδρες και τόν Τωνή Ρενώ. Τό χέρι τούς έτρωγε νά πιάσουν τό τιμόνι, νά βάλουν πλώρη στήν Γραίγο τ ρ α μ ο ν τ ά ν α κ ά ρ τ α Γ ρ α ί γ ο η σ τ ο ν Ό σ τ ρ ο γ ά ρ μ η μ έ τ ζ ο Ό σ τ ρ ι α .

Έπειτα κατέβησαν εις τό κατάστρωμα, τό διέτρεξαν, εξήτασαν τά δύο έφύλκια που ήσαν κρεμασμένα εις τά κ α π ό ν ι α και τόν κέλητα του κυβερνήτου (πάσσαρα) που ήτο ισουρισμένος εις την πύμνην.

(Έπεται συνέχεια)

N. ΠΟΡΙΩΤΗΣ
ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΤΟ ΧΡΗΜΑ
Άγαπητοί μου.

Το παράρτημα του προχθεσίου και του σημερινού φύλλου της Διαπάλασης, διδει τό θέμα της παρούσης μου Έπιστολής δια νά σας εξηγήσω μερικά πράγματα, χρήσιμα και ωφέλιμα, τα όποια δέν σας λέγων συχνά εις τό Σχολείον, ώστε νά τά έχετε πρόχειρα.

Φαντάζομαι την εκπληξίν σας και την άπορίαν σας, όταν άνοιξατε έκείνο τό μεγάλο χαρτί, με τούς αριθμούς, με τούς πίνακας, με την επικεφαλίδα της Έθνικής Τραπεζής και με την ύπογραφην του Διοικητού της. Τι σημαίνουν όλ' αύτά; Τι θα πη Δάνειον; Τι θα πη Λαχειοφόρος; Τι τά θέλουν αύτά τά εκατομμύρια που θα μαζέψουν από τόν κόσμον... δια νά τα έπιστρέψουν; Και πώς εξηγείται τό παράδοξον αυτό, δηλαδή νά διδη κανείς έκατόν δραχμάς δια λαχειών, και όχι μόνον νά μή σας χάνη ποτέ, αλλά νά έχη και κέρδος δυόμισυ δραχμάς τόν χρόνον, ασφαλώς, έκτός του ότι θα είμπορη νά κερδίση, αν είνε τυχερός, και έως 50 χιλιάδας δραχμάς; Και πώς θα γίνωνται δύο και τρεις και τέσσαρες κληρώσεις κατ' έτος; Και που θα εύρίσκωνται τά χρήματα των κερδών του Λαχειού, αφού πρόκειται νά πάρη κανείς τάς έκατόν δραχμάς του όπισω;

Ίδου έρωτήσεις πολύ εύλογοι δια την ηλικίαν σας. Σείς τρώντι δέν γνωρίζετε έως τώρα παρά τό Λαχειόν των Αρχαιοτήτων, και ίσως μόνον αυτού είμπορείτε νά εξηγήσετε τόν μηχανισμόν.

Δίδετε δύο δραχμάς, αγοράζετε ένα Λαχόν, και αν δέν κερδίσετε, — τό όποιον συμβίνει σχεδόν πάντοτε, — τόν σχίζετε. Τό διδραχμόν σας — πάσι έχάθη — ήγοράται με αυτό μίαν... έλπιδά κέρδους διαφευγούσαν. Έστί πωλούνται π: χ: 50 χιλιάδες λαχόν ή Αρχαιολογική Έταιρεία μαζεύει 100 χιλιάδας δραχμάς, από αυτές μοιράζει τάς μισάς νά πούμε εις τούς κερδισμένους, και κρατεί τάς άλλας μισάς δια τά; άνασκαφάς της. Α, μ' αυτό είνε εύκολώτατον! αυτό το έννοείται όλοι, και, διότι της εύκαιρίας, θα ήμπορούσατε, με την αλήθειαν, νά το κάμετε και σείς...

Άν σας έλεγεν όμως κανείς ότι ή Αρχαιολογική Έταιρεία, είτε κερδίσετε εις τό Λαχειόν είτε χάσιτε, πρόκειται νά σας δώση όπισω τός δύο σας δραχμάς, και 5 λεπτά ακόμη παραπάνω δέν θα σας έφαινετο ότι ό λέγων σας περιπαίζει; Και όμως αυτό κάμνει ή Έθνική Τράπεζα... Πώς γίνεται αυτό; πώς εξηγείται; που βασίζεται;

Θά σας τό είπω άμέσως.

Θά ήκούσατε ίσως νά λέγουι κρυμιάι φοράν, ότι τό χρημα γ εν ν α χ ρ η μ α . Πραγματικώς. Υποθέσατε ότι μου χρειάζονται σήμερα, δια μίαν ανάγκην μου, επείγουσιν, δια μίαν έργασίαν μου, τριακόσιαι δραχμάι. Δέν σας έχω εις τό συρτάρι μου θά σας έχω μετά δύο, μετά τρεις μήνας; αλλά που σας θέλω άπολύτως σήμερα; Άν μού σας έδιδε κανείς, δέν θα μ' εύργετούσε; και δέν μ' εύμφορε νά μου δώσω ως άμοιβήν τρεις δραχμάς π: χ: , αφού με τας τριακόσιαις δραχμάς εγώ θα όφελθώ πολύ περισσότερα, είτε κάμνω την έργασίαν μου, είτε εξοικονομώ την επείγουσαν ανάγκην μου;

Σύ έχεις εις τό συρτάρι σου τριακόσιαις δραχμάς. Σου περισσεούην. Δέν σας χρειάζεσαι τώρα, ούτε θά σας χρεισθής πρό τριών μηνών. Και σου λέγω: μού τάς δανείσεις, νά σου δώσω όπισω μετά τρεις μήνας, και δια την εκδούλευσιν σου αυτήν νά σου δώσω ακόμη τρεις δραχμάς;

Αυτό είνε τό λεγόμενον δάνειον μετά τόκου. Συμφέρει, βλέπετε, και εις τούς δύο μας. Εγώ έχω τά χρήματά που μου χρειάζονται εις την ώραν των, και σύ, κάμνω συγχρόνως μίαν καλήν πράξιν, μίαν εύεργεσίαν, κερδίζεις και τρεις δραχμάς. Τό χρέμα σου, τό όποιον αν έμεινε εις τό συρτάρι σου, θα ήτο χ ρ η μ α ν ε κ ρ ό ν , άκαρπον, τώρα σου δίδει κέρδος τό χρέμα σου γεννά χρέμα.

Η έλλειψις έμπιστοσύνης, ή έλλειψις εύκαιρίας, έκαμαν ώστε νά υπάρχη πολύ νεκρόν χρέμα εις τόν τόπον μας. Οι άνθρωποι, αντί νά δανείζον τάς οικονομίας των, προτιμοούν, από φόβον μή-

πως τάς χάσουν, νά τάς κλειδώνουν εις τό συρτάρι των και νά παραιτούνται κάθε κέρδους. Τό χρέμα των δέν γεννά χρέμα. Άλλ' ή Έθνική Τράπεζα, έδουμά τό όποιον έχει ελληνική έμπιστοσύνην από κόσμου, δημιουργεί την εύκαιρίαν και λέγει προς τόν έλληνικόν λαόν: Μού δανείζετε 10 εκατομμύρια; Θά σας δώω τόκον δυόμισυ τός έκατόν τόν χρόνον; θά σας έχω ακόμη και λαχειών, εις τό όποιον, δύο, τρεις, τέσσαρες μέτοχοι του δανείου μου κάθε χρόνο, οι τυχερότεροι, θα κερδίουν έως 50 χιλιάδας δραχμάς. Και επειδή θέλω νά είνε μέτοχοι του Δανείου και των κερδών όσων τό δυνατόν περισσότεροι, και οι πτωχότεροι, δέχομαι ακόμη κ' έκείνους που είμπορούν νά μου δώσουν μόνον έκατόν δραχμάς, και όχι όλας μαζί, αλλά κατά δόσεις. Θέλετε;

Θέλωμεν, λέει; Άλλά και τί άλλο καλλίτερον νά θέλωμεν;... Και τό δάνειον έκ α λ ο φ θ η σχεδόν από την πρώτην ήμέραν. Η Τράπεζα έλαβε τά εκατομμύρια που έξήγησε, και έμοιράσεν εις τούς δανειστάς της τάς έκατόν ταδράχμους λαχειοφόρους όμοιογίας της, και χιλιάδες πτωχών οικονομών, έτοποθέτησαν έτσι τά χρηματάκια των, — ζωντανά πλέον, — με μικρόν κέρδος, αλλά ασφαλές, και με έλπιδά κέρδους μεγάλου. Πρώτη εύεργεσία αυτή.

Άλλά τί θα τα κάμη ή Έθνική Τράπεζα αυτά τά εκατομμύρια; Απολόστατα; θά τα δανείση και αυτή. Θά τα δανείση εις κτηματίας δια νά καλλιεργήσουν τά κτήματά των; θά τα δανείση εις έμπόρους, δια νά κάμουν τάς έργασίας των. Θά έμψυχώση την αγοράν, τό εμπόριον, την βιομηχανίαν, την γεωργίαν, και θα γίνη πρόξενος άλλων κερδών, εις άλλους ανθρώπους εργαζομένους και έχοντας ανάγκην κεφαλαίων. Δευτέρα εύεργεσία αυτή.

Άλλ' επειδή ή Τράπεζα θα δανείση τά εκατομμύρια αυτά με μεγαλύτερον τόκον άφ' όσον τα έδανείσθη, — τά έδανείσθη με 2 1/2 τός έκατόν; είμπορεί νά τα δανείση π: χ: με πέντε, με έπτά, με όκτώ τός έκατόν, — είνε φανερόν ότι από την διαφοράν θα έχη ένα κέρδος σημαντικό. Λοιπόν, από ούτό τό κέρδος θα κρατήση δια την έργασίαν της, δια τόν κόπον της, ό,τι είνε δίκαιον και νόμιμον, και τό υπόλοιπον θα τό μοιράση εις τούς μετόχους του δανείου της. Δηλαδή από αύτά τό κέρδος θα πληρώνωνται έκάστοτε αι 50,000 δραχμαί εις τούς τυχερούς μετόχους, και όλα τά άλλα, τά μικρότερα ποσά, του Λαχειού.

Ε, τώρα δέν εύρίσκετε τό πράγμα φυσικώτατον και εύεξηγητόν; Ό μηχανισμός του Λαχειοφόρου Δανείου δέν σας φοίνεται τώρα τόσον άπλοός, όσον και

